

Asia: VN/28373/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

STTK kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta. STTK ottaa lausunnossaan kantaa yksityisen terveydenhuollon Kela-korvauksiin yleisellä tasolla sekä esitettyihin muutoksiin yksityiskohtaisemmin.

STTK on kannattanut yksityisen terveydenhuollon hyödyntämistä hoitajajoukkojen purkamisessa ja pitänyt määräaikaista korotuksia Kela-korvauksiin perusteltuina. STTK pitää kuitenkin ristiriitaisena sitä, että samalla kun tehdään päätöksiä julkisen terveydenhuollon hoitotakuun keventämisestä ja julkisen terveydenhuollon jonojen purkua ajetaan alas, ohjataan toisaalla rahoitusta yksityiseen terveydenhuoltoon hoitajajoukkojen purkamiseksi.

Yleisesti STTK pitää tärkeänä, että julkinen sektori toimii terveydenhuollon ensisijaisena järjestäjänä ja peräänkuuluttaa toimia julkisen terveydenhuollon

palveluntuotannon turvaamiseksi ja vahvistamiseksi. STTK:n näkemyksen mukaan julkiset varat tulisi jatkossakin kohdentaa pääasiassa julkisen terveydenhuollon palveluntuotantoon.

Kelan selvityksen mukaan yksityisiä lääkäripalveluita käyttävät ovat pääosin keski- ja hyvätuloisia. STTK kantaa huolta, siitä että muutokset terveydenhuollon painopisteessä julkiselta enemmän yksityiselle voivat voimistaa hyvinvointi- ja terveyseroja entisestään ja vahvista terveydenhuollon eriarvoisuutta. Yksityisten palveluntuottajien keskittyminen Etelä-Suomeen ja kasvukeskuksiin voi lisäksi voimistaa alueellista eriarvoisuutta palveluiden saatavuudessa.

Lisäksi STTK kantaa huolta siitä, että resurssien kasvava kohdentaminen yksityiselle sektorille voi kiihdyttää henkilöstön siirtymistä julkiselta sektorilta yksityiselle puolelle, mikä heikentää julkisen sektorin mahdollisuutta tuottaa mm. erikoissairaanhoidon ja päivystystoiminnan palveluita.

Esityksen tavoitteiden mukaisesti STTK pitää tärkeänä, että terveydenhuollon palveluita kehitetään perusterveydenhuoltoa vahvistavaan suuntaan ja painopistettä siirretään ennaltaehkäisevään ja varhaishoitoon, ensisijaisesti kuitenkin julkisen terveydenhuollon perusterveydenhuoltoa vahvistamalla.

Esityksessä ehdotetaan, että erikoislääkärin vastaanottokäynnistä olisi oikeus sairaanhoidon korvaukseen vain silloin, kun kyseessä on yleislääkärin tai yleislääketieteen erikoislääkärin lähetteen perusteella tapahtuva käynti erikoislääkärillä. STTK katsoo, että esitetyn lähetekäytännön riskinä voi kuitenkin olla, että se lisää julkisen perusterveydenhuollon kuormitusta, jos asiakkaat hakeutuvat yleislääkärin vastaanotolle tavoitteenaan saada lähete erikoislääkärin vastaanotolle.

STTK on aiemmin esittänyt tarpeen huomioida korvausmallin valmistelussa, että sairaanhoitajien, terveydenhoitajien ja lähihoitajien sekä kätilöiden ja suuhygienistien itsenäistä vastaanottoa sekä fysioterapeuttien ja toimintaterapeuttien suoravastaanottoja olisi kannatettavaa hyödyntää nykyistä tehokkaammin, jotta kansalaisten oikea-aikainen hoitoon pääsy voidaan varmistaa. Lisäksi STTK on esittänyt, että rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien sairaanhoitajien määrää olisi syytä lisätä ja heidän osaamisensa syytä ottaa täysmääräiseen käyttöön.

Esityksessä ehdotetaan, että suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäynnit olisivat korvattavia myös ilman hammaslääkärin lähetettä enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa ja fysioterapeutin käynnit ilman lääkärin lähetettä enintään neljä kertaa kalenterivuodessa.

STTK pitää kannatettavana, että malliin on sisällytetty suuhygienistin ja fysioterapeuttien hoito- ja tutkimuskäyntejä ilman lääkärin lähetettä. Erityisesti fysioterapeuttien osalta esitetty raja vuosittaisiin ilman lähetettä tehtäviin käynteihin on kuitenkin melko alhainen ja sen korottamista esimerkiksi kuuteen käyntiin vuodessa olisi syytä harkita. Jatkovalmistelussa olisi lisäksi syytä harkita myös muiden edellä mainittujen ammattiryhmien itsenäisen ja suoravastaanotto toiminnan laajempaa hyödyntämistä.

STTK näkee tärkeänä, että nykyinen käytäntö korvattavuudessa ilman lähetettä jatkuu naistentautien ja synnytysten, silmätautien, psykiatrian sekä suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin käynneissä. Lisäksi STTK pitää tärkeänä esityksen ehdotusta palauttaa oikeus saada korvausta hedelmöityshoitojen kustannuksista sekä esitystä hedelmöityshoitoihin liittyvän naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin tutkimusten ja antaman hoidon korvauksista ilman lähetettä ja ilman vuotuista käyntirajoitetta.

STTK kuitenkin huomauttaa, että hoidon saatavuuden, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi myös edellä mainittujen erikoisalojen osalta olisi tärkeää vahvistaa julkisen terveydenhuollon osaamista ja palveluntuotantoa.

Nummelin Ida
STTK ry.